

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 3 frt.
 Félévre 1 frt.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kesztől fogadtatnak el.
 Készítést nem adtatna vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden gazdonsors díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJ
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonfelül bőllyeg 30 kr.
 Kiemelt díszbetűk a körzettel ellátott hirdetésekért természetesen szerint minden 3 centiméter után 3 kr számítanak.
 Állandó hirdetésekkel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetés a „Zemplén” nyomdába küldendő.

Ébresztő.

Az ezredéves nemzeti lét megünneplésének kérdése gyorsan halad a megoldás felé.

A kormány ugyan még nem terjesztette be ide vonatkozó törvényjavaslatát, de a t. Házat kivéve az ország minden köreiben roppant nagy iránta az érdeklődés*. Az lenne csuda, ha kicsi lenne, hisz ezer esztendő egy nemzet életében is nagy idő. Kétszeresen nagy e sok balszerencsét kiállott nemzet életében. A közérdeklődés, a nagy napra készülő szorgalmas munkálkodás egészen természetes.

A fővárosban tervelnek, gondolkoznak, hogy a kiállításal egybekötött ezredéves ünnep méltó legyen az emlékezethez, melynek szentelve lesz, sőt maradandóbb alkotások, történelmünk eseményeit és személyeit köbe faragott képekben megörökítő alkotások is hirdessék az utódoknak e nagy napot.

Talán *Arpád*-szobrok, emlékoszlopok? Nem tudjuk, mert a tervekhez van lelkesedés, de megállapodás még eddig nincs.

Igy a főváros.

De mert az ezredéves nemzeti ünnep az egész országot, különösen pedig a honfoglalás kiváló eseményeivel dicsekedő vármegyéket még ezen felül is érdekli: a főváros után a vidék is megmozdult.

Csak e napokban olvastuk, hogy *Bereg*-vármegye az országos ünnepléshez való csatlakozásán kívül a millenniumot külön is megünnepleni készül. E végre egy bizottság alakult ott, mely egy igen derék programot is adott. Tervezi egy emléktábla, vagy emlékoszlop, s egy színház felállítását *Munkács*-son; javasolja, hogy vármegyei diszgyűlés

* *Lukács Béla*, kereskedelemügyi kir. miniszternek az ezredéves nemzeti ünnep érdekében kibocsátott és szerkesztőségünkhez is megküldött lelkes *Főhivás*-át lapunk mai számának *Hivatalos-Rész*-ében találják t. olvasóink. Szark.

TÁRCA.

Az ősi haza felkutatása.

— Irta: *Hollósy István* dr. —

VII.

Bese János első levelében leírja, hogy a *Karacs*, *Kabárd*, *Avar*, *Beszély*, *Oruszp* és *Cserkesz* főemberek, mikor elmondta kiletét, mindnyájan, az egész idegen utazó társaság hallatára hangosan a magyarok ivadékainak vallották magukat s nagy örömet mutattak, kezeimet szoritották és atyafinak neveztek. Tradicióból tudják, hogy a magyarok voltak az urak *Madsar* vártól egész *Derbentig* s onnét a Duna mellé költöztek. Ma is a folyóvizek s városok a következő nevekkel bírnak e tájon: *Kubány*, *Kuma*, *Terek*, *Kis-Málka*, *Mára*, *Borz-Szukló*, *Lába*, *Teberde*, *Csik*, *Kis-Magyar*. Még érdekesebbek az ott létező családnevek, *Csebi* (nálunk is van *Csebi* Pogány család), *Karacsai*, *Bittó*, *Gilánta* (Galántha).

A második levélben arról értesít, hogy az *Oruszp*, *Beszély*, *Kholán*, *Balkár* és *Tigorez* nemzetiségek főnökei is fölkeresték őt, mint atyafit s említették, miszerint náluk most is él a magyar nemzeti öntudat, ők most is magyaroknak vallják magukat, mint a Duna mellé elköltözött testvéreik. „Bucsuzáskor meg kellett ígérnem — írja *Bese* — hogy jövő esztendőben két magyar ifju nemzeti öltözetben erre fognak jönni óhajtott látogatásukra.

tartassék, melyen *Bereg*-vármegye *Arpád*-vármegyének köröszóltessék; hálaadó istentisztelet tartassék a vármegye minden községében. Egyszóval *Bereg*-vármegye önmagához méltó módon készül az ezredéves nemzeti ünnephez.

És méltán is, mert *Bereg*-vármegye egyszerű színtere a honfoglalás lélekemelő eseményeinek! Az övék *Munkács*, hol a haza földére lépett ősök kipihenték magukat, a hol *Arpád*-ot a honfoglalók fővezérékké választották. Ily szép történelmi multtal dicsekvő vármegye közönségétől szép lenne-e a néma hallgatás? Szép csak az, hogy vigadni, hogy hazafias lelkesedéssel ünnepleni készül.

Zemplén még hallgat; pedig szólnia nem lenne szégyen, mikor *Bercei*, *rónája*, *hegyei*, a vármegyének egész területe a kulturhistóriának megszentelt földje e hazában.

A ki *Zemplén*-vármegye történelmét ismeri, az jó részét tudja Magyarország történelmének. Ily vármegye hallgatna hát, aki kezdődő történetünkben, már a honfoglalásból is megszentelt helyeket mondhat magáénak? Dehogyan fog hallgatni? Hiszen tudja, hogy *Szerencs*, hol *Arpád* saszeme kijelölte vezéreinek a hódítás irányait, a miénk. Hát nem a miénk-e a kies *Bodrogköz*, hol az első diadalok történetek, hol a legyőzött ellen szomorú sorsának emlékét őrzi *Szomator*? Hát nem-e a miénk itt minden kő, minden folyó, melyek mind néma tanui a dicső honfoglalásnak?

Méltó lenne-e hallgatni az ilyen vármegyének?

Nem! Az ilyen vármegyének hallgatni bűn lenne.

Zemplén-vármegyének külön is meg kell ünneplenie a millenniumot.

Meg is fogja ünnepelni nagyja, kicsinye. Mi csak hát a kürtbe fujtunk, hogy ébredjenek s tekintsenek a dicső multba és készüljenek az ezredik év megünnepléséhez.

»Ezeknek a nemes embereknek termete, ábrázatja meg a mozdulása is igen hasonlít a magyarhoz.» Emliti továbbá a *Derbenti* krónikát is, melyben a magyarok országáról szól egy arab krónikás, aztán *Nagy-Magyar* és *Kis-Magyar* helységeket bejárta, a hol kitünő fokón áll a szőlőművelés.

A harmadik levélben említi, hogy a további utazásában *Kerim* szultán, *Kérai*, *Alakaj* bég, *Abdul* bég, *Beszély* bég, *Tonka*, *Zardán* stb. a kik kabar és cserkesz nemesek voltak, tizenötön látogatták meg és ugyan úgy nyilatkoztak mint a többiek a magyarokról. Elmondtak neki több regét is a magyarok eredetéről, történetéről s elszakadásáról, amelyek még mindég élnek az ott maradt ősi nép ajkán s idézi a családok neveit. »Ezek a családok élnek még a *Kaukázus* népei közt: *Dombai*, *Zumboti* (Szombati család), *Aphoni* (Apponyi) család *Georgiában*. Jellemző, hogy az *Aphoni*-ak itt is vallásosságukkal tűnnek ki, egy *Aphoni* volt ugyanis az, a ki *Dávid* zsolnárait *georgiai* nyelvre fordította le. *Zizi* (*Zicsi*) nemzet *Georgiában* (ezt már *Bél* Mátyás is említette), tovább *Mihos* és *Thurzó* családok ma is élnek.

Sajnálni lehet, hogy az első lépésnél megállott *Bese* és nem ment tovább a Hiralajáig, mint akarta. *Körösi Csoma* eljutott idáig s a szanszkrit irodalom tanulmányozása közben egészen új világság tárult föl előtte a magyarok eredetére vonatkozólag, mely őt magát is meglepte; de meghalt, mielőtt földolgozhatta volna az összegyűjtött adatokat.

A Zemplén mai száma nyolc oldal.

séhez. Talán itt volna már az ideje, hogy bizottságot alakítsanak, szorgalmasan ankétezzenek, a leveles tárákat kutassák, a vármegye monografiájának ügyét előre segitssék, hogy *Zemplén*-vármegye ebben is méltó legyen nagy történelméhez. A mi fantáziánk ugyan az ezredéves nemzeti ünnepet egy véghetetlen boldog, kulturában hatalmas magyar nemzet ünnepeként gondolta. Sajnálatos bár, hogy ez csak a jövő reménye maradt; de kétszeres érdem aztán, ha mostoha sorsban is lelkesedni tudunk nagy történeteinkért.

A mely nemzet dicső multjéért nem lelkesedik: nagyszerű jövőt ne reméljen!

Péter Mihály.

A vármegye ülésterméből.

(Második nap.)

A közgyűlés második és befejező napján már csak egy-két bizottsági tag tanúsított mindvégig kitartó érdeklődést a nagy számmal elintézés alá került ügyek iránt. Ezek közül a főbbeket, melyek a nagyközönséget kisebb-nagyobb mértékben érdekelhetik, fölemlítjük.

A Gálszécstől T. Terebesig tervezett helyi-érdekű vasút közigazgatási bejárásának határnapját márc. hó 23-ára tűzvéni ki a kereskedelemügyi miniszter: a vármegye képviselőtársaságának az alispánt s melléje a kir. áll. építészeti hivatalnak egy megbízottját küldötte ki a közgyűlés. — A kir. utmesterek és vármegyei utbiztosok felsőbb hatóságokhoz intézett jelentései, rendeli a keresk. miniszter, csak abban az esetben nyerhetnek postai portómentességet ha a levélborítékra ráírják, hogy „hivatalos felszólítás folytán közügyben portómentes,» — önmagunkról indítatva tévén jelentést, portómentességet, csak úgy élvezhetnek, ha leveleiket a községi bíró postakönyvében adják föl. — A számonkérészek jegyzőkönyve felolvasatván tudomásul vétetett. Mi még itten fölemlítjük, hogy az 1892 évi dec. 15-től a f. évi febr. hó 15-ig terjedő tevékenységi időszakban elintézendő volt: 32,195 ügydarab, elintézését nyert: 29,460, hátrálékban maradt: 2735

A vármegyeszékház udvarra nyúló két cson-

Azonban örökségül ránk hagyta azt a kétségtelen adatot, hogy az *ári-nép* is szittya volt, sőt a *kósa*-magyarok, az *ári-nép* egyik kiváló tagja volt. Ő járt legközelebb azon a földön, a melyen a *kusa*-magyar nép lakott, a régi kusák. Ott kell keresnünk a magyarok első fészket, mert a legrégebbi ósházat ott föl fogjuk találni.

Ime tehát röviden összefoglalva ama vázlat, a melyet a kutatás főbb vonalairól előadhatunk. Az a kép, a mit a történelem ma mutat fel alig hasonlít ahhoz, a mit történetíróink csak tíz évvel is festettek az óskorról.

Csakhogy akkor mindent elhittünk az iskolai fegyelem tekintélye alatt.

Azonban ma már, mikor leráztuk az iskola porát, nem vagyunk abban a szuggerálható állapotban, mint gyermek- és tanulókorunkban voltunk. S ma már kételkedünk mind abban, a mi más-képen hangzik, mint azt velünk elhittették régen.

Igy pl. az a nemzedék, a mely ma éli férfikorát, abban a korszakban nyerte nevelését, a melyben minden bölcs, szép és jó dolog forrásául a német kultúra lett nekik előállítva. Szuggerálták ugyszólván őket a német hegemonia számára.

Ellenben a magyar nemzet, kezdve a honfoglalástól, mint idegen, mint rendbontó barbár ellen lett feltüntetve a civilizált Nyugaton s a nagy indogermán népcsalád között. És nézzük államférfiainkat, minden szavukból ez a szuggeráció hangzik ki.

Természetes, hogy kissé furcsán érzi magát

ka szárnyának kiépítése, mely a kir. államépítészeti hivatal tervezte és költségvetése szerint 29,425 ft 61 krba kerülne, (éspedig a déli szárny 11,453 ft 41 kr - az északi szárny 16,972 ft 20 krba) elhatározatván, az építés költségeinek fedezésére kijelölt vármegyei alapok felhasználására és az ezen felül még kívántató 10,000 ftos költsön fölvételére vonatkozó határozatok hozzájáruláa végett a kir. belügyminiszterhez felterjesztettek.

Magáévá tette a közgyűlés a vármegyei nyugdíjalapra ügyelő választmányának azt az üdvös indítványát is, hogy a m. kir. minister-elnökhöz az 1885. XI. t. c. 8. §-ának (mely így szól: „*Aki 10 évig állami szolgálatban áll, s ez alapon állandó ellátásra tarthat igényt, annak állami szolgálatát közvetlenül megelőző azon szolgálati ideje is beszámítandó mellyel 1867. július 1-je óta törvényhatósági szolgálatban töltött*) akként leendő megváltozása iránt, hogy az állam szolgálatába átlépő törvényhatósági tisztviselőnek addig szerzett nyugdíjjogosultsága mindjárt az átlépés alkalmával elősmertetének, — felirat intéztesék; a feliratban kifejezés fog adni annak az elhatározásnak is, hogy az állami nyugdíjtörvénynek kérelmezett módosítása esetén a törvényhatóság kész lesz a vármegyei nyugdíj-szabályzatot a viszonyosság (1886. XXI. 88. §) elve alapján módosítani. A felirat hasonló szellemben leendő kérvényezés végett a vármegyék törvényhatóságaival is közöltetett.

A s-pataki főbíró-választás ellen felebbezés érkezvén, minthogy a választás, a felebbezés beható tárgyalása és hosszabb eszmecsere után, nemkülönbén a vármegyei tisztifőügyész jogi véleménye alapján törvényesnek találtatott, a közgyűlés részéről is megerősítést nyert.

Szürnyeg község és a felső-bodrogi vízszabályozó társulat között ingatlan eladásra vonatkozólag kötött szerződés, formahiba miatt, jóváhagyhatónak nem találtatott. — A hernyópusztítás, szerb-tövis-irtás, magán hirdetések megóvása érdekében alkotott törvényhatósági szabályrendeletek jóváhagyás végett a szakminisiteriomokhoz felterjesztettek. — A tokaji j. szolgabírói hivatalhoz, egy napdíjnak ideiglenesen leendő alkalmazása szükségessé mondatott ki. — A régi temető kicserélése céljából a Regécz 3 hutta és *Waldott* Frigyes br. között létrejött csereszerződés, telekkönyvi ivvel és vázrajzzal leendő fölszerelés végett visszaadott. — A tarcal-báji ut a vicinális utak osztályába soroztatott. — A vármegyei betegápolási pótadonak 1893-ra is 2%-al történt kivétele tudomásul vétetett. — *S-patak* nagyközség tűzrendészeti szabályzata pótlása végett visszaadott. — *A Csárdos* község képviselőtestülete részéről az ottani volt urbéres tulajdonát képező közös legelő használatára vonatkozólag hozott határozat ellen beadott felebbezés elfogadásával a határozat, mint olyan, mely az 1886. XXII. t. c. 25. §-ának c) pontjába ütközik megsemmisített. — *Mád* nagyközség képviselő testületének az a határozata, melyben az ott létesítendő kisedővíz céljára a község törzsvagyonát képező tőkéből 1000 (ezer) fto megzavazott, a közbevetett felebbezés elutasításával, megerősített. — A vármegyei nyugdíjintézetnek törzsalapja, mely jelenleg 59,427 ft 42 krnyi*) pénzkészlettel bír, állampapírok a lévén elhelyezendő, felirat intéztesett a kir. pénzügyminiszterhez, hogy a nyugdíjalap részére egy darab 60,000 ftos, névre szóló s 4%-al kamatozó valuta-államkölcsön-kötvényt fentartani kegyeskedjék. — *O-Lisska* nagyközség képviselő-testületének az a kisedővíz alap tulajdonát képező belsőség el-

*) A 100 ft névértékű 4%-os korona-járadéktörvény reális értéke börze árfolyam szerint most 95 ft 40 kron áll és folytonosan emelkedőben van. Szerk.

az ember, mikor azt veszi észre, hogy visszaéltek gyermekem hiszékenységgel, — mert az »indogermán« nagy népcsaládokról az ősi források mitsem tudnak, hisz ez az elnevezés csak legújabb keletű, mint a »panszláv«, »pangermán« fogalom, mint a *Bach-* és *Schmerling*-korszak egyéb dogmája.

Hanem igenis beszélnek évezredek óta már a latin görög, arab stb. kutfók az »indo-szkytha« nagy népcsaládról, indo-szkytha birodalomról és meglepő bizonyosságot tesznek arról, hogy a dák, a kelta, a jász, a gót, a géta, az avar, a bolgár, hun, a kazár népek régi öröksége Európában senkit nem illet meg oly jogosan, mint épen minket, magyarokat, kik az európai indo-szkytha népcsaládnak legutóbbi törzsét képezzük.

És még sokat elmondanak az újabb történelmi kutatások a magyarok benső szellemi életéről. S meg tudandó, hogy őseink a műveltség milyen fokán állottak, tekintsek meg ellenségeink csak *Magyarvár* romjait, vagy őseink diplomáciai zsenialitására s becsületességére hivatkozunk, mint az ó-kor és középkor legbölcsebb és legbecsületesebb politikusa, vagy arra a tényre, hogy mikor az állítólagos indogerman népek még a műveltségnek legtávolibb zónájáig sem jutottak el, addig, *Priscus Rhetor* tanúsága szerint, már a magyar époszok, rege-dalok egy kifejtett nemzeti költészet virága gyanánt diszlettek őseinknél, a költészet és irodalom ápolása pedig annyira a nemzeti elem fundamentumát képezték, hogy közalap volt rendelve a magyar dalosok (igricsek) osztályának fentartására.

gyatott, avval a meghagyással, hogy az eladásból benyújtott öröklevél törvényhatóságilag jóváhagyására vonatkozó határozata s az ennek kapcsán származó pénzüsszegnek az óvóalapa történt bevételezését s szabályos módon történő gyűmölcsötetését a város előjárása záros határidő alatt igazolja. — *Szürnyeg* község volt urbéres közönsége az italmérés kartalanítására vonatkozó regale-kötvény eladhatásáért folyamodván, kérelmével elutasított; mert a jelzett értékpapír a politikai községnek, melybe a volt jobbgy-község beolvadt, képezi törzsvagyonát s mint ilyenhez a folyamodók tulajdoni igényt nem formálhatnak. — A varehóc-biztra-m-laborci ut a vicinális ut-hálózatok sorába felveendőnek nem találtatván, ez utszakasz kiépítése mellőztetett; ellenben a helyett a h-olyka-varehóc havaji törvényhatósági közut-szakasz kiépítésének szükségessége és sürgettsége mondatott ki. — *Örvendtes* jelenséggül szolgált, hogy a vármegye területén lévő idegen hangzású községnek átmagyarosítása immár tényleg megkezdődött. Az ebben az érdeken benyújtott képviselő-testületi határozatok (*Ruda-Bányácska* képviselő-testületi határozatának kivételével, mert a tervezett névcsere — *Zemplén-Bányácska* — szükség nincs) pártfogással terjesztettek föl a kir. belügy miniszterhez.**) — *Jozsefvics* József ajánlata, hogy a házi kezelésben lévő vármegyei hidakat bérbe venni hajlandó, mellőzendőnek találtatott. — *Fajkossy* László, nyugalmazott vármegyei utbiztosnak a szegényalap kamatából 50 ftnyi segédelmet szavazott meg a közgyűlés. — Végül, még több aprólékos és így a nagyközönséget nem is érdeklő ügy elintézése után, a vármegye főszámvevője terjesztette elő a múlt év decemberi közgyűlés óta felülvizsgált községi számadások és költségvetési előirányzatok érdemére vonatkozó határozati javaslatokat, melyek helyesléssel elintézésben részesültek: *Monok*, *K-Helmecz*, *Gesztely*, *T-Szada* és *Tallya* nagyközségeinek 1891. évi, továbbá a *ladmaczi*, *a-hrabóczi*, *topolyovkai*, *v-csemernyei*, *b-ujlaki*, *goröginyei*, *varannai*, *n-kemenczei*, *trauczonfalusi*, *n-dobrai*, *n-kövesdi*, *ulicsi*, *butkai*, *gál-szécsi*, *csanálói*, *papinai* és *n-géresi* körjegyzőségeknek 1891. évi pénztárosi, illetve bírói számadásai; *O-Lisska* nagyközség 1889., 1890. és 1891. évi pénztárosi számadásai, közbevetett felebbezés következtében s annak tárgyalása végett, a képviselőtestületnek visszaadottak, — elintéztet nyertek még *B-Keresztúr* nagyközség, valamint a *tavarnai*, *papinai* és *m-izségi* körjegyzőségeknek 1892. évi pótlólagos költségvetései, végre *Kir-Helmecz*, *B-Keresztúr* nagyközségeknél és a *visnyói*, *vilyi*, *papinai*, *n-kövesdi*, *b-ujlaki*, *tavarnai* s *a-hrabóczi* körjegyzőségeknek 1893. évi alap-kölségvetései. — Ezek során a közgyűlés elnöklő főispán ömeltósága éltetésével február 24-én, a déli órákban, végződött.

Hibajavítás. Az első napi közgyűlésről szólott s a lapunk múlt számában olvasható referándnkba tollhiba csúszott be; ugyanis a *Prámer* prépost beszédének kivonatában, a 11-ik sorban »az ő házassági jogukat« helyett »az ő autonomiájukat« értendő és olvasandó.

**) *Csarnahó* község *Kossuth-falva*-ra kért névváltoztatásánál egy jelenvolt kérdező: hát már most hogy fog átváltozni az a tréfás mondas, is mely eddig így hangzott
»Bári — Borsi — Csarnahó
Benne ember egy se jó!
mire egy másik jelenvolt a következőkével felelt:
»Kossuth-falva — Borsi — Bári
Benne minden ember *Hári!*
Ezután hát így lesz igaz, hanem azért mi el nem hisz-szük. Szerk.

Vagy mit szólunk ahhoz, a midőn azt hallottuk unos-untalan, hogy a magyarban nincsen filozófiai szellem, szóval értelmre nem oly magas, mint a többi nyugoti népeké. És mikor az egész Nyugat lázas érdeklődéssel tanulmányozza az ós-India bámulatraméltó bölcsészeti irodalmát: azt látjuk, hogy a németek szellemóriása, *Schopenhauer*, elferdítve lemásolta annak a férfúnak tanait, a ki 2500 évvel előbb élén, már akkor a műveltség oly magas fokán állott, hogy tanait csak most kezdik egész mélységében átérteni és felfogni s az újkori filozófia legutóbbi iskoláját alapítják reá.

És mit gondoljon a magyar ember, mikor e fonséges filozófiai tanak szerzője bevallja, hogy ő — *Csákya* — a *szityta*-nemzetből való s épen a *husa*-nép országa volt szülőhazája? Nem kelle arra a meggyőződésre jutni, hogy a magyar nemzet multját illetőleg teljesen hamis nézetekkel láták el a közönséget, *Arisztótelesz* szofizmáival, holott nemzeti géniuszát mellőzték s mellőzik ma is, amidőn már Angol-, Francia- és Németországban a legnagyobb buzgósággal fordulnak az ós-India kulturájához, abból tanulván a természet, az örök igazság hangján szólni; a kendőzött szépséget, a mesterkéltiséget elhagyva.

Mert ne gondoljuk, hogy csak mi magyarok vagyunk abban a helyzetben, hogy politikánk, művészetünk, irodalmunk fejlődésének alapját, alapjait kell még keresnünk, hogy egészen nemzetív tegyük államunkat, művészetünket, irodal-

Hirek a nagyvilágból.

Királyunk öfelsége *Erzsébet* királyasszonyt, ki most a genfi tó partján élvezi a pompás jó levegőt, látogatta meg e héten. A királynénak igen jót tesz a territeti fürdő. Az időjárás Svájcnak e kedves fürdője környékén már most a legkellemesebb tavaszias időjárás. Ugy a király, mint hitvese igen jól érzik magukat s reggelijük elköltése után hosszabb és farasztó gyalog-sétákat tesznek.

Munkácsi Mihály, Párisban élő festő művész hazánkba, a magyar honfoglalást ábrázoló óriási képpel, mely az új országház üléstermét fogja díszíteni, legnagyobb részében már elkészült. A remek alkotásnak bámulására messze foldekről járnak a műbarátok.

XIII. Leó pápát egészen kiméretette a világ minden részéről Rómába özönlött zarándokok fogadása. A nyolcvanhárom éves aggastyán gyöngékedik és kénytelen az ágyban maradni.

Klement metropolita *Ferdinánd* bolgár fejedelem és kormánya ellen izgató beszédet mondott a tirnovoi székesegyházban. *Klement*-et, amint templomi beszédét elmondotta, saját hívei elfogták és egy klastromba zárták, honnan nem is szárdékoznak őt kibocsátani egyhamar. Így bíznak el a bolgárok egy olyan főpappal, ki a templomi szóséket arra használja föl, hogy onnan politikai beszédeket tartson a híveknek.

Szerbiában *Nis* Duna-határszéli várost, a hirtelen támadt jégtorlás következtében elöntötte az áradat. Több, mint ezer ház a víz alá merült.

A cár elrendelte az orosz-lengyelországi várak megnagyobbítását s ezzel kapcsolatban a vár-tüzérségek szaporítását.

Anglia és Irland főiskoláin a múlt évben 300 hölgyet avattak doktorrá.

Hirek az országból.

József főherceg, a magyar nemzet öröme, büszkesége, gyönyörűsége, szűk családi körben f. hó 2-án ünnepelte születésének hatvencedik évfordulóját. Az isten még nagyon sokáig éltesse!

Kossuth Wekerléről. Turinban élő nagy hazánk fiát, *Kossuth* Lajost, a minapában meglátogatta *Hock* János országos képviselő. Beszélgetés közben *Kossuth* busan említette, hogy ő már csak összedől rom. Ezután az fejtegette, hogy nagy ember nem lehet valakik e világon a nélkül, ha nincs háta mögött erős nemzeti önérték. Az ő háta megett most nem áll semmi közvélemény, s így egészen tehetetlennek érzi magát. *Wekerléről* szólva őt nagy talentonak, határozott államférfiúi egyéniségnek vallotta. Üdvözli, hogy világos egyház-politikát adott, de tart attól, hogy a legmagasabb körök hangulatával szemben képes lesz-e *Wekerle* megállani erősen programja mellett?

Szabadságharcunk országos ereklye-múzeumának Budapestre leendő fentartására *Osáky* Albin gróf kultuszminiszter évi 1500 forintnyi állami segédelmet helyezett kiállításba; fő- és székvárosunk tanácsa pedig már ez év elejétől fizetendő évi ezer forintot szavazott meg ugyan erre a célra. A múzeum rendezősége országos gyűjtést indít és fölkéri a nagy közönséget, hogy kiki tehetségéhez mérten támogassa a fő- és székvárosba illő szabadságharci múzeum fentartását. A rendezőség felszólítja az 1848/49-iki tárgyak, képek stb. tulajdonosait, hogy a bcscs ereklyéket ne hagyják

Folytatás a mellékleten.

munkat. A német, angol, francia ép úgy fáradoznak nemzeti eredetük kérdésének megoldásán, mint mi, s legyen elég példaul felhoznom, hogy a 40-es években a francia akadémia kétszer egymásután tüzött ki pályadíjat arra a kérdésre, hogy »mely népek laktak a Fekete és Káspi tenger között a óskortól a nép-vándorlás idejéig«. Még érdekesebb a dán tud. akadémia 1835. évi pályadíja, mely azt kívárta megfajteni, hogy adassék erő a hunok eredete. Ne is gondoljuk, hogy ez a kérdés olyan jelentőségű dolog csak, mintha az csupán a tudományos világot érdekelné.

Mialatt lázas sietséggel igyekeznek azon, hogy minél több gyilkoló eszközt találjanak fel és a védelem címén előljék a szabadságot: sokkal nemesebb buzgalommal fáradoznak viszont mások azon, hogy a tudomány és béke lehetlenné tegyék a tudatlanságot és háborút.

Ebből a szempontból az *ári*-népek őstörténelmi kutatásának, közös eredetük és rokonságuknak, melynek mindig több-több szószólója akad a historikusok között, mondom, e szempontból véve világtörténelmi jelentősége van e kérdésnek.

Nálunk, és ép úgy a külföldön is, ahol már megelégtették a görög-latin minták utánzását, van még egy más jelentősége is. Az *ósi eredet kérdésének megfajtese fogja megadni az alapot igazán ahhoz, hogy arra felépítsük a magyar nemzeti kultúrát, a magyar nemzeti állam első követelményét.* (Vége.)

megsemmisülni a vidéken, hanem küldjék azokat a fővárosi szabadságharcú ereklye-múzeumnak (Budapestre Károly körút 3.sz a.) a hol az egész ország közönsége lelkesedést és hazaszeretetet meríthet azokból, míg a vidéken szétszórva elrejtve és föl nem keresve lassan-lassan elpusztulnának a mi dicső szabadságharcunk szent ereklyéi.

A kolera Budapesten megszüntnek tekinthető. Budapest székes főváros a millenniumi kiállítás költségeihez 200,000 koronával járul hozzá s a kiállítás helyéül a Városligetnek azt a részét engedi át, mely az 1885. évi kiállítás céljaira szolgált.

A magyar történelmi társulat, Zichy Jenő gf. jóvoltából, 100 db. körmőczy arany pályadíjat tüzött ki oly műre, mely a honfoglalásnak Géza fejedelem koráig terjedő történetét edja tudományos alapon, de élvezhető népszerű nyelven.

A Duna apadása állandó.

A „Szegei gőzmalom részvénytársaság“-nak 1893. március hó 26-án S. A. Ujhelyben tartandó közgyűlésén az 1892-ik évről betérjéztendő üzleti jelentések.

1. Igazgatósági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Az évi zárszámadásokkal egyidejűleg üzleti jelentést is tartozunk Önök elé terjeszteni, — de ezuttal kelleltenül teljesítjük e kötelességet, mert orvondetes jelenteni való helyett kénytelenek vagyunk a mérlegben feltüntetett veszteségre utalni, melynek magassága a működésünk idejében előfordult legrosszabb üzleti évek veszteségeit meghaladja.

Mélyen bánt a mult évi tevékenységünknek illeténi eredménytelensége, de némi vigasztalást találunk azon meggyőződésben, hogy sem gyárunk technikája, sem készítményeink minősége, sem pedig a vállalat vezetése nem okolhatók, hanem az kizárólag azon abnormalis szerencsétlen konjunkturának tulajdonítható, mely az egész lefolyt időszak alatt reánk súlyosan nehezedett és érzékenyen befolyásolta az üzleti év jövedelmezőségét.

Az 1891-ik évi aratásnak és az avval kapcsolatos ismert eseményeknek az volt következménye, hogy a gabonaárak rég el nem ért magasságra emelkedtek, ennek folytán az 1892-ik évet: 8843 mm. 41 kgr. 10 frt 47 kros megvásárolt buzával, 892 mm. 04 kgr. 8 frt 79 kros rozsossal és 3315 mm. 58 kgr. ehhez megfelelő árú lisztneművel, tehát összesen 13051 mm. 03 kgr. készletekkel kezdtük meg; miután azonban az orosz kivitel tilalom íjedelmeinek hatása alól kibontakoztak és Amerika a rendkívüli bő termésének feleslegével elárastotta az európai államokat, bekövetkeztek a fokozatos árhanatások és pedig a liszteknel még aránytalanul nagyobb mértékben, mint az életneműeknél. E lemenő irányzat egész éven át szakadatlanul uralta a helyzetet, mert az 1892-ik évi aratás után Amerika hatalmas versenyével ismét kiszorította a magyar malomipar készítményeit a külföldi rendes eladási piacokról és a kivitel majdnem csupán az ausztriai tartományokra szorítkozott.

Ha számításba vesszük, hogy a lefolyt évet 10 frt 47 kros buzákkal kezdtek meg és alábbi részletes kimutatásunk szerint az 1892. december 31-én készletben volt buza mmásánkint 7 frt 33 krba került; továbbá, hogy az 1892. január 2-án érvényben volt 356-ik számú árjegyzékünk szerint a buzálisztneműek ára a rendes levonások után mmásánkint átlagban 12 frt 03 krra rugott, holott december 31-én a 375-ik számú árlap szerint átlagban márcsak 8 frt 47 kr. értéknek felelt meg; akkor kiderül, miszerint a lisztneműeknél a lefolyt év folyamán métermázsánkint 3 frt 56 krnyi árhanatás állott be és miután buza- és rozskészleteinket is örlemények gyanánt értékesítettük, nyilvánvaló, hogy a bevezetésileg feltüntetett 13051 mmásza készletünkön nagy veszteséget kellett szenvednünk. E veszteség természetesen nem ért egyszerre, de károsodtunk minden egyes árcsökkenésnél a mindenkor készleteken, melyeknek változó mennyiségbeni tartása különösen vidéki malomoknál elkerülhetlen; emellett az elmúlt év árakulása más évekéthől annyiban különbözött, hogy alig fluctuálva folyton lemenő irányzatot követett. Mindamellett mondhatjuk, hogy a mérlegünkben feltüntetett veszteség kiválóan a mult év első időszakát, vagyis a január-juliusi hónapokat terheli és hogy az aratás után az egyensúlyt majdnem fentarhattuk, export hiánya miatt azonban nagy verseny fejlődött a készítmények értékesítésénél, melynek folytán lehetetlené vált az előbbi veszteségnek csak egy részét is behozni.

Miután ezen, behatásunkon kívül álló, okokat felsoroltuk, melyek nyer- és vesztszámlánk egyenlegének végeredményére oly lényeges befolyást gyakoroltak, legyen szabad kiemelnünk, hogy vállalatunk üzleti köre a tultermelés e válságos idejében sem kisehbedett, sőt saját évi termelésünk nem is lévén elég szükségletünk fedezésére, még 3059 mm. 20 kgr. idegen lisztet is vásároltunk.

A fatüzelést több különféle széntüzelési kísérlet után végleg széntüzelésre változtattuk át és 3 évi szükségletünkre nézve a magyar általános köszénbánya részvénytársasággal előnyös feltételek mellett szerződünk.

Uj gyári felszerelvényekre, valamint a régi-eknek jókarban tartására tett kiadások a lefolyt évben 2945 frt 66 krra rúgtak; mely összeg a kijavítások számlája címén az üzleti kiadások terhére könyveltetett; ez utóbbiak pedig az előző évhez viszonyítva 4565 frt 77 krral voltak kevesebbek.

Jelentjük továbbá, hogy mult évi február havában nagyobb üzleti pangás folytán az éjjeli örlet beszűntettük, ami 11 napi szünetnek felelt meg. — Julius havában a szokásos tatarozás és szükséges kijavítások miatt 16 napot, évközbeni egyéb javítások és ünnepek miatt további 24 napot, összesen tehát 51 napot szüneteltünk, miert is malmunk a lefolyt évben csak 315 napig volt működésben, mely idő alatt a műmalomban 48800 mmásza életnemű örletetett.

Áttérve egyes üzletágaink kimutatására, van szerencsék a mult év forgalmát következő számokban előterjeszteni:

Az 1892 ik évet a magtárban lévő 5743 mml 30 kgr. buza és 892 mm. 04 kgr. rozskészlette. kezdtük meg. Az év folyamán bejött 48112 mm. 19 kgr. buza és 1729 mm. 12 kgr. rozs; összes életbevételünk tehát 53855 mm. 49 kgr. buza és 2621 mm. 16 kgr. rozs. Ebből örletetett a műmalomban 46800 mm. buza és 2000 mm. rozs, továbbá eladott 89 mm. 55 kgr. rozs, maradt tehát 1892. december 31 én magtárunkban 7055 mm. 49 kgr. buza és 531 mm. 61 kgr. rozs, és pedig a buzát 7 frt 31, a rozst 5 frt 94 krjával számítva, ezenkívül megvásárolt, de le nem szállított buza 1315 mm. 38 kgr., összesen tehát 8370 mm. 87 kgr. buza és 531 mm. 61 kgr. rozs, mely életneműekből a buza átlagban 7 frt 33 krba kerül.
A műmalomban a lefolyt évben 51 napot szünetelvén, 48800 métermásza életnemű örletünk meg.
melyből 47650 mm. 68 kgr
különféle örlemény készült.
Vásárolt idegen liszt 3059 » 20 »
Visszavett liszt és összegyűlt többlet 16 » 55 »
1891-ik évről átvett készlet 3315 » 58 »
Összesen 54042 mm. 01 kgr.
Ebből csere és eladás útján 557428 frt 64 krnyi összegben értékesített 51145 » 72 »

Maradt 1892. decemb. 31-én 2896 mm. 29 kgr. lisztkészletünk, mely a leltárban a liszteknel 1 frtal, a korpnál 50 krral vétetett métermázsánkint a rendes eladási áron alul számításba és a mérlegben 25693 frt 87 krral van kitüntetve.

A parasztmalomban a lefolyt évben a vendégek részére 3138 mm. 87 kgr. életnemű örletünk és vám-, valamint örletési díjakban 1847 frt 40 krt vettünk be.

A betérjéztett évi mérleg és üzleteredmény-számla 11539 frt 27 krnyi veszteséget tüntet fel, és minthogy alapszabályaink 69 ik §-a értelmében ily veszteség a tartalékalapból fedezendő, méltóztassék ezen összegnek a tartalékalap terhére való leírását elrendelni, a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után pedig saját jelentésünket tudomásul venni, a mérleget megállapítani és számunkra a felmentőt megadni.

Az előző években alapszabályaink 66-ik §-ának g) pontja szerint egy nyerevény, illetve osztalék-tartalékot alapítottunk oly célból, hogy rosszabb években is adhassunk osztalékok. — Ezen nyerevénytartalék ez idő szerint 6500 frra rug; indítványozzuk tehát, hogy a 17-ik számú szelvény ezen alap terhére egyenkint hat forintjával bevitassék és ehhez képest nevezett alaplól 3000 forint a fenti szakasz értelmében osztalék fizetésére fordítassék.

Szomorú kötelességet teljesítünk még, midőn néhai Nyomarkay József úrnak, ki vállalatunknál hosszú éveken át, mint igazgatósági tag működött, gyászos kimultáról megemlékszünk és őszintén érzett részvétünknek ez alkalommal kifejezést adunk.

Miután egy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság működésének időtartama e közgyűlés alkalmával lejár: méltóztassék az igazgatóságra nézve, mely egy főigazgatóból és 3 igazgatósági tagból álland és annak utána a felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 pótagjára nézve az alapszabályok 22-ik és 50-ik §-ai értelmében a választást meg-ejteni és a felügyelő bizottság évi díjazását működésük időtartamára megállapítani.

Kelt S. A. Ujhelyben, 1893, február hó 16-án.

Szöllösy Gyula,
főigazgató.

Dr. Sohón Vilmos, Szöllösi Arthur,
igazgatósági tagok.

2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
Tisztelt közgyűlés!

Alapszabályaink 51-ik §-ában előírt kötelességünkben folyólag tisztelettel jelentjük, hogy folyó

évi január hó elsején a társulati vagyón leltározásánál személyesen résztvettünk, mai napon pedig az 1892-ik évi zárszámadást behatóan megvizsgálván azt a társulat fő- és mellékkönyveivel teljesen megegyezőnek és minden tételben helyesnek találtuk.

Az igazgatóságnak f. évi február hó 16-ikáról kelt üzleti jelentéséről tudomással bírván, javaslatba hozzuk a zárszámadások jóváhagyását és kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy az 1892 ik évre úgy az igazgatóság, mint a magunk részére is a szokásos felmentvényt megadni méltóztassék.

Működésünk ideje a mai nappal lejárván: a tisztelt közgyűlésnek végre az irántunk tanúsított bizalomért köszönetünket is nyilvánítjuk.

Szegimalom, 1893. február hó 26-ikán.

Teljes tisztelettel:

Zinner Henrik, Schwarcz Bernát, Kellner Ede,
felügyelő-bizottsági tagok.

Különfélék.

(A király adományai.) Öfelsége, kabinet iró-dája utján s főispánunk ömeltősága közbenjárására, Kellő Sándor pichneyei, Monajló Tivadar cséki, Farkas Miklós vásárhelyi és Hodobay Antal bruzsnyiczai gk. lelkészeknek egyenként 30 ftnyi, — Kovály Tivadar falkusi, Muczin András repejői, Tóth Antal Ferenc szalóki, Bellovics Mihály pichneyei, Szttaurovszky Tivadar puczákfalvi, Orosz Miklós ublyai, Pajkossy Miklós, komlóskai, Kazsimir János hegyii és Rudi János alsó-jablonkai gk. tanítóknak pedig külön-külön 15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Bőjti multság.) A Magyar Király vendéglő táncsterme f. hó 1-én este ismét díszes társaságot fogadott be, mely Ujhely hölgyvilágának legszebbjeiből és, az apákat leszámítva, a komolyan számbavehető fiatal emberek nagy numerusából tellett ki. Megvolt tehát minden kellék ahhoz, hogy a társas összejövetel kedves és fesztelen legyen és hogy a tánc lankadatlanul a reggeli órákig tartson, mint ahogyan meg is történt. Tudósítónk a jelenvolt hölgyeket a következőkben sorolja föl, **leányok:** Ambrózy Sarolta, Barna Sarolta és Emma, Bydeskúthy Örzse és Sarolta, Csuka Margit, Hlavathy Anna, Répássy Olga, Somogyi Emma (Szikszó), Spillenberget Etike, Spillenberget Sarolta, Szögyényi Nattika és Tomcsányi Gizella, — **asszonyok:** Ambrózy Nándorné, Barna Bertalané, Dókus Gyuláné, Hlavathy Józsefné, Józsa Istváné, Liszy Kornéliá, Matyasovszky Kálmáné, Répássy Jánosné özv., Somogyi Józsefné (Szikszó), Tomcsányi Mártonné és Vályi Istvánné.

(Az árviz Ujhelyben.) A rohamos hóolvadás Ujhely határában szerfelett megduzzasztotta a Ronyva medrének vizét, úgy, hogy sok helyen nagyobb területeket elöntött és kárt okozott az ősi vetésekben. A félméteres, néhol még vastagabb jég eddig eléggé rendesen úszott le, a hidakban kárt nem tett. Két tanya azonban mégis komoly veszedelemben forgott. Nevezetesen a felső határbeli u. n. **Dókus-tanya**, melyet a víz teljesen ellepett, mert a tanya mellett lévő Ronyvahid előtt és mögött a jég megtorlódtott s a víz szabad lefolyásának gátat vetett. Tegnapelőtt már minden lakószobában és istállóban kötésig erő viz volt, úgy, hogy a mentésben segédkezeit városi rendőrség a tanya népségét kiszólitotta, míg a marhák s juhok a magas trágyadombokon találtak menedékhelyet. Ily állapotban már már az épületek összedőlésétől lehetett tartani, azonban a délutáni órákban egy szerencsés áramlat megindította a jégtorlaszt és ezzel a gát megszűnván, a víz alig két óra alatt úgy lefolyt, hogy a tanya a veszedelemtől teljesen megszabadult. A **Wal-lisné** grófnénak alsó határbeli tanyáját jégtorlódás miatt szintén elöntéssel fenyegette az ár; és ha a **Bereczki** felé vezető községi utat szelő Ronyvahidnál az összetorlódtott jég nem talál utat, vagy mesterséges erővel nem úsztatják tovább: könnyen megeshetik, hogy ez a tanya is, a körülötte fekvő szántóföldekkel együtt, víz alá jut. Legmagasabb vízállás eddig a 2-áról 3-ára menő éjjel volt és nagy munkát adott különösen a csörgői hidnál megakadt jégtáblák törése és tovább csúsztatása. E munka azonban dűnamit-robbantásokkal igen célirányosnak bizonyult. Tegnapra viradva a **Hardenberg** gróf parkjába már mélyen behatolt a víz árja, mely a köhídon alól, a tornacsarnok felől a Diána-fürdőbe vezető utat is elöntötte. »Gyulalak« körtöltései, ugyszintén a Bereczki- és Hajnal-utcák még teljes biztonságban állanak. A helyzet egyébként tegnap még általában véve megnyugtató volt, mert a jég nagyobb része szerencsésen elment. A várost fenyegető nagy víz miatt **Dókus Gyula** várm. főjegyző, **Hönsch** kir. főmérnök, **Barthos** József főszolgabíró, **Szentgyörgyi** Dező vár. mérnök és **Schmidt** Lajos rendőrtanácsos a kellő munkaerővel permanens feiügyeletet és örökösét teljesítenek Az északi szél veszedelmes erővel kezd feltámadni.

(Eljegyzés) *Jurcsó* Agoston, a „Zemplén”-nek első betűszedője, S.-A.-Ujhelyben ma fog jegyet váltani *Ocskay* Margit kisasszonnyal, *Ocskay* Józsefné urnónak szép és kedves leányával. Boldogság legyen a szerető szívek osztályrésze.

(Olvasás—áradás.) *Varannóról* jelentik febr. 28-iki keltevel: Az enyhe idő folyton-folyvást tart, mindennek dacára a mezők még vastag hóréteggel borítottak. A *Tapoly* jege még eddig nem indult meg, de már csak napok kérdése, hogy az is levelese vastag jégpáncélját. — Az *Ondava* mellékéről, A.-Hrabócztól írják nekünk: F. hó 1 ére viradólag a jég itt úgy eltakarodott, hogy hirmondója sem maradt. Az *Ondava*-híd, melynek vén bordáit a jégtörőldástől méltán féltették, túl van a veszedelmen. Az olvadás enyhe időben folytonos, az áradás gyenge, egyenletes. — *Málcsa* és *Garany* községekben fél-fél század gyalogos katonaság van éjjel nappal segítségére a szorongatott helyzetbe jutott lakosságnak. Remélhető, hogy az idén nem fognak ismétlődni azok a kalamitások, melyek tavaly ilyenkor emberi és vagyoni erőinket megviselték. — *O.-Lisszkáról* írja levelezőnk: A *Bodrog* jege megmozdult kisebb nagyobb szakaszokban s minden baj nélkül leúszott. — Ugyanonnán írja másik tudósítónk márc. 3-iki keltevel: A *Bodrog* folyó annyira feiduzzadt, hogy medrét is elhagyta. Lefolyása lassu és csendes, amennyiben a *Tisza* feltartóztatja. A zajlás megindult s a jég hatalmas táblákban vándorol lefelé. A hóréteg az igen szép idő következtében egészen leolvadt a síkságról s ami még megmaradt csak az e.-horvátiai és bényei hegyeken látszik imitt-amott. A közlekedés már egész száraz úton történik. Az eddigi jelekből ítélve nagy árvíz nem következik be. — *Tokaj*-ból jelentik: A *Tisza* jege, jóformán zajlás nélkül eltűnt, rövid huszonnégy óra lefolyása alatt. A *Bodrog*, mint halljuk, még mozdulatlanul áll, de zajlása itten már nem okozhat veszedelmes jégtörőldést. Az olvadás a lehető legerősebb körülmények között éjjelnappal tart. A föld fagyja helyenkint már 10—15 cm-nyiről feladta magát. — *Kozmáról* írják: A *Rongyva*-, *Menye*-, *Dancs*- és *Tereblye*-patakok rohamos áradásban vannak. Kornyékunknak alantabb fekvésű helyei, a patakmenti legelők, víz alá merültek. A kozmai állomástól, ameddig a szem ellát, egy sik tengert lát. Az áradás nőttön nő s már szántóföldjeinket is elöntéssel fenyegeti. — A *Takta-köszön* a belvizek okoznak sok gondot, annyival is inkább, mert a mezőségeket még méteres hó borítja. Az *Ondapatakon* óránként vízméréseket végez a kulturmérnökség kiküldöttje a belvíz mennyiségének pontos meghatározása végett. Mint halljuk, a kulturmérnökségnek fensőbb helyről megbízatása van, hogy a belvizek levezetésére szolgáló csatorna kiépítéséhez tapasztalatokat szerezzen. Bizony ez a csatorna nagy áldás lenne a *Takta-köszön* mezőgazdaságára! — *Töke-Tereblye* ről f. hó 3-án vett sürgönyvel jelentik: Az éjjel 11 óráig a *Tapoly* jege lement, így nagyobb veszedelem már nem lévén, a védelemre kirendelt közérő apasztható volt. Most az *Ondava* jegét várják, de minden aggodalom nélkül. A *Ternava* jege már csaknem teljesen elvonult. Vizállás volt a jég vonulásakor 317 cm., most 282 cm. — *Homonnáról* írják lapunknak: Az ébredő tavasz hozzánk is komolyan közeledik. A hó már csaknem teljesen elolvadt. Az alacsonyabb hegyek lejtőin csak itt-ott virit meg egy-két fehér folt. Az utak s völgyek teljesen mentek a jégtől. A *Laborcsa*, bár igen megáradt, veszedelemmel nem fenyegeti a lakosságot. A nappalok enyhék, kellemesek, néha 8—10 R^o meleg van. — A *B.-Zsádányból* hozzánk érkezett jelentés szerint: Közép-Hegyalján a hó már teljesen elolvadt. A szántóföldek szépen szikkadnak, az utak meg már annyira kiszáradtak, hogy helyenkint porzanak is. — F. hó 2-án a *Bodrog* jege megindult, azonban a bodrog-sárai nagy kanyarodónál megakadt és összetorlódtott, emiatt a *Bodrog*-vize rohamosan árad. A vízmenti megrémült lakócsaládok ingóságaiikkal már előre költözködni kezdtek az emeltebb fekvésű helyekre. — *B.-Szentestől* közlik velünk, hogy az egész *Bodrogközön* még csend és teljes nyugalom uralkodik. A *Bodrog*, a *Ticze*, sőt még a *Latorcsa* is, mely pedig a leghamarább szokott bolondozni, nyugodtan viselik magukat. A mély síkokra telepedett, helyenkint méteres hó oly szépen elolvadt, hogy „kiálmodni sem lehetett volna szebben”, levét pedig a szomjas föld mohón elnyelte. — *Szólóskéről* jelentették, hogy a *Bodrog* jege a közúti és a vasúti híd között megakadván, torlaszt képezett, de eddig bajt még nem okozott. Remélik, hogy az olvadásra nagyon kedvező időjárás az idén nem fog a községgel jéghideg türdöt vétetni.

(Búcsuest.) A homonnai intelligencia, írja tudósítónk, febr. 28-án *Lehoczky* Sándor tiszteleltére a „Stefánia” nagyvendéglőben búcsuestét rendezett. Nevezett t. barátunk aljárásbirói tisztétől vett búcsut, hogy felváltsa azt trencsénai alügyési hivatalával, *Lehoczky* tiszteletű s ismerősei (hölgyek s urak) szép számmal jelentek meg, mi a derék tisztviselő jórahalását fényesen bizonyítja.

(Ékszer-tolvajok.) Ily cím alatt mondott el leleszi tudósítónk egy szenzációs ékszer-tolvajlás lapunk múlt számában. A történet helyreigazításául most a következőket írja: A Leleszen 50

ftól 300 ftig becsült drágaköves aranygyűrűkről a k.-helmezi aranyműves kiderítette hogy azok ropant értéke darabonként leszáll 10—12 krra — A leleszi elüljáróságot és csendőrséget alaposan felültette a tréfas *Balász* bácsi, ki 35 évet gyűrvén le a tanítói pályán, üres óráiban, hogy nagyon el ne unatkozzék, de meg azért is, hogy szegényes nyugdíjához okkal-móddal s mindig ügyeskedve egy kis ráadást szerezzen, holmi Barnum-ságokat művel. Azok tehát, kik a multkor leleszi történetben egy nemzetközi ékszer-tolvaj lépre jutását látták, alaposan csalódtak, mint csalódtott maga a jóhiszemű tudósító is.

(Alispán-választás.) *Abauj-Torna*-vármegye törvényhatósága holnap tartandó közgyűlésén fogja betölteni a *Comáromy* László leköszönése következtében megüresedett alispáni széket. Az egyik, s úgy látszik a nagyobb párt *Fabian* János vármegyei tiszügyész, a másik *Hammersberg* László vm. főjegyzőt élteti, mint alispán-jelölteket. A választás eredménye iránt közönségünk is nagyban érdekelt s mint haljuk, Ujhelyből többen készülnek holnap Kassára, hogy ott segítsék kiáltani az alkotmányos eljnt.

(Színészet Homonnán.) A *Gáspár* Jenő színtársulata szép sikerrel folytatja előadásait. Multi jelentésünk óta öt előadást tartott, melyek közül a *Nagymana* teljes sikert aratott. E határos vigjáték szereplői közül főleg *Gáspárné*, *Dienesi* S. *Veselényiné*, *Gáspár* tünnek ki. A látványos *Fenekelények* s *Szép Heléna* telt házat hoztak össze. Az első megfélemlítő jártassággal adták, de a darab ürességét még sem tudták elleplezni. Az utóbbit pedig jobb lett volna a színpalán mögött hagyni, melyben csakis *Dorsai* Lina vált ki. *Őszinté* óhajtuk, hogy a különben derék társulat operettek helyett vigjátékokat s drámákat adjon elő. y—s.

(Kondás és tanító.) V.-Hosszúmezőn történt e napokban, hogy az ottani tanítóhoz beállt a falu kondása. Komputust (összeszámokozást) jötem csinálni, monda kollégiaim hangon a világláttott kondás, — mert tudni kell, hogy a v.-hosszúmezői tanítónak két malaca járt a kondás iskolájába, a kondásnak meg két gyermeke a tanító alá. A vége az lett a komputus-nak, hogy a malacokért darabonként fizetni kellvén 60—60 krt, a gyermekekéért meg 40—40 krt: a tanító ráfizetett 40 krt. — r. l.

(Országos vásár.) A kereskedelemügyi kir. minister megengedte, hogy a folyó hó 19-iki napjára eső o.-liszkaik országos vásár ebben az évben kivételesen március hó 16-án legyen.

(Jóváhagyott alapszabályok.) A s.-a.-ujhelyi ipartestület békeltető bizottságának alapszabályait jóváhagyó záradékkal megerősítve a keresk. kir. minister leküldötte.

(Mai számunkhoz) *Vizy* Domonkos kassai fűszer, csemege-, anyag és gyarmatárú-kereskedőnek tavaszi vetőmagvak árjegyzéke van mellékelve. Ajánljuk a t. gazdaközönség b. figyelmébe.

(A New-Yorki „Germania”) életbiztosító-társaság f. évi március hó elsejével magyarországi üzletkörének nagyobbítására Budapesten önálló fiókot állított fel és annak élére igazgatónak *Gallia* Vilmost, vezértitkárul pedig *Keszthelyi* Ernőt nevezte ki.

(Tudósítóinkat) ismételve kérjük, hogy folyóvizeink egész vonalát figyelemmel kísérvén, az olvadásról, áradásról, úgyszintén az őszi vetések állásáról is hozzánk lehető rövidséggel (2 kros levelező-lapon) írott további értesítéseket küldeni sziveskedjenek.

(Elveszett) egy női kétfedeles ezüst-zsebóra. A becsületes megtaláló illő jutalmat kap, ha átadja az órát e lap kiadóhivatalában.

(Az ősi haza felkutatása) c. tárcacikkelyünket, mely, mint előre is láttuk, a legszélesebb körben, s fent és lent egyaránt, nagy érdeklődést keltett, lapunk mai számában befejeztük. — A „Zemplén” sajtója külön lenyomatban is elkészítette e nagyérdemű östörténelmi tanulmányt. A különlenyomat az írónak, *Hollósy* István dr. tiszelt barátunknak képezvén tulajdonát, mindazok, kik közlésre vagy olvasásra a művet megszerezni óhajtják, forduljanak magához a tudós szerzőhöz. Lakik: M.-Szigeten. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy egyik veterán írónk tollából *Bonaparte Napóleon olaszországi hadjárata* című adunk jövő tárcánkban nagyon érdekes hadtörténeti dolgozatot, melyre már most felkérjük t. olvasóink figyelmét.

Megújított kérelem.

Ismételten és újból kérem teljes tisztelettel mindazokat, akiknél a „Zemplén-vármegye monografiája” című 2 kötetes munkámra előfizetési gyűjtő iv van: sziveskedjenek legkésőbb e hónap folyamán azokat a „Zemplén” kiadóhivatalához címezve beküldeni.

Az előfizetők számától függ a mű meg-

jelenése. A megkivántató 500 előfizetőnek eddig még alig egy negyedrésze jelentkezett; pedig eszámot Zemplén-vármegye nagy értelmisége, mely mindenha a leglelkesebben karolta fel vármegyéje kulturális érdekeit, tizszeresen is felülmulhatná a legkisebb megerőltetés nélkül.

Nem áldozatról van itt szó; a szemernyinek hozzájárulásáról ama el nem évülő műhöz, melyet édes hazánk évezredes fenállásának emlékéhez hozzájárulandó, Zemplénvármegye közönsége is emelni akar.

Én még hiszek a tiszta lelkesedés erejében s e hitemben ujítom meg kérésemet. S.-A.-Ujhely, 1893. március 5-én.

Kapás Aurél.

Irodalom.

Tis-avirágok a címe, annak a verses kötetnek, melyet lapunknak beküldöttek. A versek írja *Bodnár* István, nem egészen ismeretlen nevű, fiatal poéta, kinek kisebb-nagyobb számmal jelentek már meg versei a „Zemplén-ben” sőt egy-kettő a fővárosi lapokban is. Előszót e könyvhöz *Rátkey* László írt, mely sokat ígérő és az egész munkának egyik főpontját képezi. Alanyi dalok teszik ki a legnagyobb részét a daraboknak, melyek mindannyijából jól ismert hangok reminiscenciáit visszhangoznak. Bizonyos szentimentalizmus, mondva-csinált fájdalom is vonul nem egyen végig. A gondolatok mélységét azonban megtagadnunk nem lehet. Az egész könyv, lelkiismeretesen végigolvasva, azt a benyomást teszi ránk, hogy egy fogékony lelkű poéta, egy a világot humoros oldaláról is megítélni képes lélek, egy gondolkodó és érző szív keresetlen hangjain megszólaló egyénnel van dolgunk, aki sok-sokot tud mondani, de nem találja el mindig a kellő formát, mely a szép gondolatnak szép formát kölcsönözne. Mi érdeklőlvölünk végig; tanultunk is belőle. Jó lélekkel ajánlhatjuk a költészetet kedvelőknek. — 8.

Ő Szentsége a pápa 50 éves püspöki jubileuma alkalmából a „Képes Családi Lapok” legutóbbi 10-ik száma XIII. Leó pápa legújabb arcképe mellett közli a pápának rövid életrajzát s atyjának, *Pexi* Lajos grófnak arcképe mellett *Ferdinánd* bolgár fejedelemnek és menyasszonyának *Mária* Lujza párnai hercegnőnek igen jól sikerült arcképet is. E szépirodalmi lap főtörökve olvasóit mindig az események színvonalán tartani s gyönyörködtető olvasmányokkal ellátni. Ez okból a „Képes Családi Lapok” megérdemli azt a meleg pártfogást, melyben a magyar olvasóközönség részesíti. Mi is ajánljuk a „Képes Családi Lapok”-at olvasóink szives figyelmébe s pártfogásába, mert más hasonlóirányú lap fölötti előnye dacára a legolcsóbb szépirodalmi hetilap. Előfizetése ugyanis negyedévre csak 1 ft 50 kr., fél évre 3 ft, egész évre 6 ft, mely előfizetési a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalába (Budapest, V. Nagykorona-utca, 20. sz. alá) küldendők. Mutatószámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Hivatalos feleség. Regény egy kötetben, írta *Savage* Rikárd. Tárgya a legújabb oroszországi mozgalmakból van véve s olyan megkapó színekkel festi az ottani titkos szövetségek életét, hogy ebben a tekintetben kevés újabb regény mérkőzhetik a *Savage*-éval érdekesség dolgában. A pétervári nihilista kalandok és a kibonyolódás a veszedelmes helyzetből képezik a regény cselekményének főrészt. A csinosan bekötött műnek ára 50 kr. *Kiadja* Singer és Wolfner könyvkereskedése, Budapesten.

CSARNOK,

Mutató részlet a Zemplénvármegye monografiája

című 2 kötetes munkából. (Folytatás.)

Fegyveres nemeseik, (armalisták.)

Fittkos, Fövenyessy, Fogarassy, Fodor, Fözö, Foldy, Földes, Fótos, Fónagy, Forgony, Fortuna, Fróna, Fülepp, Furda, Fürtös, Füleky, Fűzy, Galgóczy, Gazdag, Galambos, Garas, Gracza, Gabányi, Gál, Gazdag, Gyarmatár, Galó, Gálffy, Gáspár, Gara, Gabóczy, Germák, Gerzsenyi, Gerenday, Gelényi, Gecskey, Gerecz, Genyey, Gesztenedy, Gerliczka, Gerlinczy, Gerethy, Geró, Gosztonyi, Gönczy, Göböl, Görgyey, G. öngyössy, Golniczay, Gotta, Gömör, György, Gőcze, Godó, Gomba, Gecz, Gombos, Gombkötő, Györgyi, Gruber, Günther, Guzmittel, Gura, Gyulay, Guthy, Hamvai, Hados, Halász, Hangya, Hlavathy, Havas, Hatvany, Harsányi, Hagymássy, Hanza, Haragos, Hancsóvszky, Hegedüs, Héczey, Hethey, Hebrancz, Herdon, Hetus, Héczey, Herczegh, Heer, Hermányi, Hrichóvszky, Hoffer, Horváth, Horogh, Hosszafalussy, Homonnay, Holló, Hurka, Huszár, Hidegkövy, Ivány, Ilésy, Isaák, Jakcsy, Iszkay, Iratgssy, Isoó, Iglay, Járdán, Jantó, Iglay, Janóczy, Jaksa, Jakab, Jászberényi, Inczedy, Jeney, Jeszenóvszky, Jóna, Juhász, Juramanavics*), Kátay, Kádas, Kassay, Kása, Kardos, Kántor, Karácsonyi, Kapossy, Kászonyi, Karakas, Kádár, Kazay, Kábay, Kathó, Kálmár, Kapitány, Katlóczy, Kállay, Kramericz, Kálmán, Klára, Kansay, Katalin, Kálmánczay, Karnay, Katona, Kapothy, Kálmándy, Kaszás, Kavachy, Kasza, Krasznay, Kakas, Kecskeméthy, Kéry, Kerepessy, Keosala, Kerekes,

*) E Juramanavicsoknak, akik Tokajból származnak, ősapjuk *Juramanavich* (helyesebben *Jurassich* György) volt, aki a haza hősné, *Zrinyi* Miklósnak, vezérlete alatt harcolván, inkább meghalt, semhogy a töröknek megadja magát.]

a kir. erdőfelügyelőnek a versenyző erdősitések felett adott javaslatát s a bíráló bizottság részéről esetleg teljesítendő heti szemlék. Felhivatnak tehát mindazon erdőbirtokosok, kik a folyó 1893. évi tavaszi, vagy őszi erdősités ideje alatt, a kezdetben megjelölt minősítéssel bíró erdősitést teljesítettek és a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, hogy a folyó év tavaszán történő erdősitést illetőleg legkésőbb *f. év július hó végéig*; a folyó év őszi erdősitést illetőleg pedig, legkésőbb *folyó 1893. év december hó 25-ig* az erdősités helyének, telekkönyvi számának, a terület nagyságának (kat. holdakban) az erdősitésre használt fanemnek, illetve fanemeknek, s utóbbi esetben azok elegyarányainak pontos megjelölése mellett annál bizonyosabban jelentsék be a földmivélségi ügyi m. kir. minisztériumnál, mert a pályázati feltételeknek bármely legkisebb részben való meg nem tartása esetében a versenyben részt nem vehetnek. Budapest, 1893. évi január hó. *A földmivélségi minisztérium.*

4212 II./1893. sz. *A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.*

Körröndelet.

Valamennyi községi és körmegyei úrnak Zemplén-vármegye területén.

A pécsi pénzügyigazgatóság 1833. évi január 7-én 47044/92 IV. sz. a. kelt átirata szerint Mohácsi illetőségű Markovics János hadköteles Beremendről ismeretlen helyre távozván, utasítatik, hogy nevezett területén nyomozza s feltalálás esetén ide 30 nap alatt jelentést tegyen. S.-a. Ujhely 1893. febr. 8.

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

434 k. i. sz. *A gálszécsi járás szolgabirjától.*

Tekintetes Alispán ur!

Dargó község bírja azon jelentést tette a hivatalnál, hogy f. hó 7-én egy ismeretlen marhajcsár egy fekete gondorszerű alacsony-vastag 6 év körüli tehenet hagyott Jancsó György dargói lakosnál pár órai őrízést végett, azóta azonban a tehenért nem jelentkezett.

Az a gyanu merül fel, hogy a tehen lopott, az esetet körözés végett tisztelettel bejelentem.

Gálszécs, 1893. febr. 13.

Somossy szolgabíró.

6721./VI. sz. 92. *A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.*

Körröndelet.

Valamennyi községi elöljáróságának Zemplén-vármegye területén.

Dohányjövédéki kihágás miatt jogérvényesen elmarasztalt Majoros István, volt bekecsi lacséd, ismeretlen helyre eltávozott.

Utasítatik a cím, hogy nevezett egyének jelenlegi tartozkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-a. Ujhelyben, 1893. febr. 18.

Beeske, kir. p. ü. igazgató.

GAZDASÁGI ÉRTESEITŐ.

Rovatvezető: SEBES ADOLF.

Időjósolat március 5-ére:

Derült, — száraz, — éjjeli fagy.

HIVATALOS RÉSZ.

Az egyesület tagjai értesítetnek, hogy Reich Lipót urnál, Lukán 80 drb. ugyanolyan fajú kan részletben is eladó.

Zemplénmegyei gazdasági egyesület.

Haldek Ignác, budapesti magkereskedő, az egyesület tagjainak:

gazdasági magvaknál 5%:
a konyhakerti magvaknál 10% árengedményt ad a hivatalunkban is megtekinthető főérjegyzékből.

Zemplénmegyei gazdasági egyesület.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Zemplén-vármegye bodrogközi járásának

jelen-rajza.

(A magyar tudományos akadémia részére a vármegye monografiájához adatokul és az alább közölt kérdésekre érdemleges válaszul)

Irtó:

komoróci és szentandrászi *Bencsik István*, t. Zemplén-vármegye főszolgabirája.

Északról a *Latorcsa*, kelet és délről a *Tisza*, nyugatról a *Bodrog* folyammal határolt, s e folyamoktól alkotott szigetén fekvő bodrogközi járásnak kiterjedése 13.7 □ mértföld s 50 községet képező lakosainak száma 44515 lélekből áll.

I.

A földmivélségi helyzete s jövendelmzése, a szőlő minősége, a filoxera elleni védekezés eredménye?

Földmivélsége e szigetnek, a köz- és nemzetgazdaság általános fejlődésének közvetlen hatása alatt, az utóbbi évtizedben tetemes lendületet nyert, mert az utóbbi szárazabb gazdasági évek, de főleg a Tisza-szabályozó-Társulat részéről sikeresen keresztül vitt csatornázó munkálatokkal a talajviznek s csapadékoknak okszerűen eszközölt levezetése, különösen az *Alsó-Bodrogköz* tulnyomóan növényi alkatrészek elkorhadásából keletkezett talajának termőképességét a hasznos növények előhozására alkalmasabbá ténen: gazdaközönségünkkel szemben hathatós mozgató erőt teremtett arra, hogy a belvizektől mentesített, nagyobbára savanyu televény területeket is okszerűen művelés alá véve, ezeknek egy folytonos felbomlásra vezető proceszszussal fokozott termő-ejét a maga céljaira kihasználni igyekezék.

E körülmény, de más oldalról általában a népéletnek folytonosan fejlődő igényei és szükségai részéről fokozott indusztria a mezőgazdasági rendszernek mindinkább intenzív alakban észlelhető elterjedése eredményezte e járás területén is az ingatlanok értékének rohamos emelkedését s azokat a kedvező bérleti viszonyokat, melyek a földmivélségi jövendelmzését a múlt évtizedhez viszonyítva 25-30%-tőlival emelték.

A járás területén létező kir.-helmezi, szentesi, nagy- és kis-kövesdi, végre a szerdahelyi szőlőhegyek kisebb nagyobb mértékben a filoxerától inficiálva lévén, az ellen a tulajdonosok a védekezést, annak más vidékeken tapasztalt eredménytelenségét tekintve, meg sem kísérlék. De különben is a szőlővel beültetett területek homokos talajának a pusztítással szemben konstatált nagyobb ellentálló képessége borvidékeink ezen óriási kalamitásával szőlős gazdáinkat egy olyan, a körülményekhez képest még elég kedvezően hangolt rezignációba terel, amely leszámolva az adott helyzettel, a védekezésnek minden nemét teljesen célteljesztetnek tekintik.

II.

A napszámok és bérek magassága?

A napszámoknak és béreknek, az utóbbi években igás napok után 1 ft 60 krtól 2 ft 60 krig, kézi napok után 40 50 krtól 1 ftig emelkedett magasságát, részben a művelés alá vont, víztől mentesített területeknek szaporodása, a kezelésnek intenzívebb rendszere, de ettől eltekintve az ezen járás területén is mintegy 4 év óta nagy mozgalommal megindult amerikai kivándorlás, s ennek resultátumaként a mezőgazdaság általános kalamitására észlelt munkaerő hiánya eredményezte.

III.

A kivándorlás és ennek okai? A kivándoroltak helyzete oda hint?

Az amerikai kivándorlás mozgalma a népéletben a mostoha gazdasági évek hatása alatt észlelhető nagy foku anyagi visszaesések s ebből kifolyólag a kedvezőbb külföldi keresetforrások anyagi eredményei iránt a munkás néposztályban általában elterjedt s idegen ágensek üzérkedéseivel nagyban fokozott kecsegtető kilátások születtek. De tetemesen csökkentették is ezen kivándorlásra vezető mozgalmakat az utóbbi 2 év statisztikai adatai szerint, az egyes visszaérkezők részéről ide haza kedvezőtlenebb szintben feltüntetett ottani munkás viszonyok, s ama körülmények, hogy az utlevél nélküli kivándorlások tényei az ellenőrző hatóságok rendőri közgei részéről igen sok esetben meghiusítottak.

IV.

Divatkozó gazdasági rendszerek?

A bodrogközi járás területén a gazdasági rendszerek, az egyes vidékek fekvő és nyugvó talajának feltünően különböző minősége szerint lévén erősen befolyásolva, nagyon természetes, hogy a *Bodrog, Tisza- és Latorcsa-folyamoktól* határolt eme szigetnek, a különböző áramlás képződmények során növényi gyökerek s elhalt maradványoknak sajátos elváltozása s korhadásából majd az ásványi részek elállásából alakult különböző televény, korhany, homok s agyag talajoknak különböző fekvése, porhanyóssága, a termő rétegnek különböző mélysége, vízáteresztő képessége és különböző hőmérséki viszonyai szerint kell, hogy ezen gazdasági kezelés rendszere is, a mezőgazdaság terén szerzett tapasztalatokhoz alkalmazva, a vidékek szerint különbözők s általában véve olyanok legyenek, amelyek a felső talajnak termékenységét az égáji és talajviszonyokhoz képest előmozdítva, a termőföldnek gazdagságát, erejét fenntartani s annak hasznos alkalmazását lehetővé tenni képesek.

Gazdaközönségünk a talajviszonyok eme speciális alakulását tartva szem előtt, felölelé a kezelés rendszerének mindama nemét és ágazatait, amelyek a talajnak okszerű művelésével sajátos égalji viszonyainknál fogva is, (amelyek rohamos átváltozásának vidékünk nagyban ki van téve) hosszú évek tapasztalatai alapján legindokoltabbnak bizonyultak.

Általában véve a bodrogközi járás, az uradalmak s közep mezei gazdaságok kezelési rend-

szereit tekintve: *Felső-, Közép- és Alsó vidékekre* osztható.

A *Felső- és Közép-Bodrogköz* televény gazdag agyag s kötöttebb homag talajain, a lazább tiszta homok talajt kivéve, a hatos vetés-forgás, az *Alsó-Tisza-menti* vidéken pedig a nyolcas, tizes vetés-forgás a divatozó, azon új korhany tőzeg talajok pedig, a melyeken a növényi szerkezet még felismerhető, rendszerint turnuson kívül kálászos, kapás és takarmány veteményekkel felváltva kezeltenek mindaddig amíg a folytonos keverés következtül a levegő, víz és melegnek kellő arányban való közrehatása alatt kötöttebbé válva a szelid televények tulajdonságaival a turnus szerinti beosztást lehetővé teszik.

(Folyt. köv.)

A szerkesztő postája.

Mikrosz. »Post festa« érkezvén: tisztelettel félre tettük.

P. S. urnak — *Szerenos*. Levelet irtunk.

Zs. B. urnak — *Varannó*. Köszönjük, felhasználjuk.

B. K. urnak — *Berözki*. Derék cikkelyéből életre való eszmét merítettünk s annak megtestesítéséről már is gondoskodni kezdünk. Igazán sajnáljuk, hogy egyéb s aktuálisabb témáink miatt az ön kéziratát félre kellett tennünk. Örömnkre szolgálna, ha alkalmilag személyesen is fölkeresne bennünket.

O—s. Örvendünk a viszontlátásnak. Besoroztuk.

P. M. Az évfordulóra ígért cikkelyt várjuk. A másik kérdés mielőbb »per extensum« tárgyalás alá kerül. Az alapvető cikkely megírását magunknak tartottuk fön.

B. K. urnak. A lapba szánt dolgozatok mindig a szerkesztőhöz s nem a kiadóhivatalhoz küldendők.

A. Gy. urnak *Budapest*. Az üdvözlőket átadtuk, »szividámitó« kéziratot köszönettel átvettük. Szívesen várjuk.

Felölös szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

Tk. 141/1893 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Massa János végrehajthatónak Ifj. Olexa György végrehajtást szenvedő elleni 113 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék a (n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Vársárhely község határába fekvő a vásárhelyi 13-ik számú tjkvben A. I. 29-42 sor és 597-598, 947, 948, 1203, 1204, 1350, 1443, 1499, 1529, 1743, 1895, 2062, 2209, 2210, 2297, 2467, és 2589. hr. sz. alatt felvett ingatlanokból Olexa György tulajdonul jegyzett jutalékra az árverést 466 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi május hó 2-ik napján délelőtti 9 órakor Vársárhely község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatan fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 47 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1893. évi február hó 7-ik napján.

Ferenczy Sándor, kir. aljbíró.

Tk. 5184. sz./892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Ifj. Novelly Sándor mint a »Fonciere« meghatalmazottjának végrehajthatónak Klein Jakab végrehajtást szenvedő elleni 90 frt 8 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Velejte községben fekvő a velejte 17. sz. tjkvben Klein Jakab tulajdonul jegyzett I. 33-34/a-2. hr. sz. belhely és 54. ó. i. sz. házra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1893. évi március hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Velejtén a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi december hó 31-ik napján.

Képes Gyula, kir. törvénzégi bíró.

Csak

az illető, a ki bevásárlásnál a »Horgony« gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást. — A

Pain-Expeller

»horgony« legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájalmak, fejfájás, közsvény, csipőfájalmak, tagszaggatás és meghülések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel, a

»HORGONYNYAL«

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszert majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

A SZEGI GÖZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

mérleg-számlája veszt- és nyer-számlája

1892-ik évi december hó 31-éről.

Vagyon	Összeg		Teher	Összeg		Veszt	Összeg		Nyer	Összeg	
	frt	kr.		frt	kr.		frt	kr.		frt	kr.
Készpénz	14544	0	Részvénytőke	100000		Üzleti költségek:			A málalom 1892-ik évi nyers jövedelme	40641	11
Takarékbetétek	13003	12	Közönséges tartalékalap	56022		Tisztviselők és munkások fizetései	22251	63	A parasztmalom 1892-ik évi nyers jövedelme	1847	40
Utánvételek	4	20	Gépek, épületek és felszerelések értékcsökkenési tartalékalapja	41934	22	Lakbérlet és lakfentart. költségek	912	04	Takaréknyelvekre elhelyezett betétek kamatai	131	87
Ingatlanok:			Fedezeti alap, mint rendelkezési összeg	1221	38	Tüzelés	10595	60	Kisebb bevételek	202	22
Föld-, szőlő- és házbirtok	1213	42	Nyeremény-tartalékalap	6500		Utazási költségek	114	28	Egyenleg mint veszteség	11539	27
Malomépületek	34411	06	Kétes követelések tartaléka	400		Lótartási költségek	400				
Lakházak a malomnál	15763	91	Forgalomban lévő elfogadványok	69000		Felhasznált anyagok és szerek	1710	64			
Gép- és malom-felszerelés	45662	78	Tartozások:			Kijavitások	2945	66			
Vasuti állomás létesítése			Könyvadósságok és tartalékba vett összegek	4759	86	Biztosítási díjak	3219	53			
10%-os évi törlesztés után	904	63	Igazgatóság és felügyelő-bizottság 1892-ik évi fizetése	900		Irodai költségek	2284	52			
Terménykészlet	54937	96	Felnemvett osztalék 1888-ól	192		Kisebb költségek és veszteségek	109	64			
Lisztkészlet	25693	87	1890-ól	546		Igazgatóság és felügyelő-bizottság 1892-ik évi fizetése	900				
Tűzifa-készlet	2472	50	1891-ől	484		Adó	2300	54			
Kőszénkészlet	736	60	Vezérigazgató és tisztviselők óvadéki követeleése	5600		Fizetett kamatok	3327	15			
Zsákkészlet	8119	14	Igazgatóság óvadéki követeleése	1600		Gépek, épületek és felszerelések értékcsökkenési tartalékalapjába helyezett összegek:					
Anyagkészlet	1891	29	Biztosítéki hitelezők követeleése	23708	91	a) Lakházról a Belsően 2%	4				
Leltárgyak:			Letéti hitelezők követeleése	1400		b) Lakházról a malomnál 2%	315	28			
Irodai szerek	847	41	Betegsegélyző alap	250	93	c) Malomépületekről 2%	688	22			
Malomszerek	3876	19				d) Gép- és malomberendezésről 5%	2283	14			
Ló- és szekér	1063	80				e) Irodai szerekről 15% (már teljes összegében leírva)					
Váltótárca	130	18				f) Malomszerekről 15% (már teljes összegében leírva)					
Biztosítékképen kapott értékek	23709					g) Ló- és szekér-számláról 15% (már teljes összegében leírva)					
Letétképen kapott értékek	1400										
Óvadékok:											
Letett óvadékok a főpénztárban	3600										
Letett óvadékok a »Zemplénme-gyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbanknál« Sátor-alja-Ujhelyben	3600										
Követelések:											
Jó könyvkövetelések	37624	08									
Előlegek terményekre	7779	82									
Egyenleg mint veszteség	11539	27									
	314519	30		314519	30		54361	87		54361	87

Csinek Gyula,
vezérigazgató.

Braun Armin,
könyvelő.

Csinek Gyula,
vezérigazgató.

Braun Armin,
könyvelő.

Szóllósy Gyula,
főigazgató.

Dr. Schön Vilmos,
igazg. tag.

Szóllósy Arthur,
igazg. tag.

Szóllósy Gyula,
főigazgató.

Dr. Schön Vilmos,
igazg. tag.

Szóllósy Arthur,
igazg. tag.

A leltározást eszközölve, a fennebbi mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben egyezőnek találtuk.

A fenti jövedelem-kimutatást a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben egyezőnek találtuk.

Zinner Henrik,
felügy. biz. tag.

Schwarz Bernát,
felügy. biz. tag.

Kelner Ede,
felügy. biz. tag.

Zinner Henrik,
felügy. biz. tag.

Schwarz Bernát,
felügy. biz. tag.

Kelner Ede,
felügy. biz. tag.

Épület-kő.

Van szerencsém az építkező t. közönség tudomására hozni, miszerint a sárospataki országút mentén, S.-a.-Uj-helytől egy negyedórányi távolságra fekvő kőbányámban kitűnő minőségű épület-kő igen jutányos áron szerezhető be bármily mennyiségben.

Ertekezhetni alólírott nál, úgy mint Bokor József üvegkereskedésében.

Tisztelettel
Friedrich Antal,
bányatulajdonos.

Bf. 740/93. sz.

Felhívás.

A s.a.-ujhelyi kir. törvényszék mint büntető bíróság felhívja a hivatali sikkasztás büntette miatt elítelt Schwarzwald István nagy-mihályi volt postahivatali kiadó elleni bűnygyben érdekelt Csorni Drobák Rozália, Weisz Jakab, Miron Luczian, Kovács Mihály és Szavkó Szemán ismeretlen tartózkodású károsultakat, hogy az ezen bűnygyben javukra letétként kezelt 16 frt 16 kr. összegből az őket illető jutalék kiutalását a jelen felhívás közzétételétől számított **három hó alatt** a kir. törvényszék mint büntető-bíróságnál kérelmezzék, mert e határidő eltelte után a kérdéses összegnek a 17898/878. I. M. sz. rendelet értelmében a kir. államkincstár részére leendő kiutalása iránt fog intézkedés tétetni.

Kelt Sátor-alja-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1893-ik február 24-ik napján tartott üléséből.

Seyfried József,
elnök.

Kovács Kálmán,
jegyző.

Ósok akkor vadított, ha e védjegyet az Elitületen, díjazás és díjazás után látható.

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

TOKAJI COGNAC-GYÁRBÓL TOKAJ

Minőségben felülmulhatatlan.

Eladó.

Telivér szimenthali bika, 14hónapos, nagyon szép; eladó báró SENNYEY MIKLÓS-nál Nagy-Czigánd.

Regalebérlet- és vendéglősöknek **Első rendű** Legelősebb árak kedvező feltételek

DREHER ANTAL

kiviteli palackserek főraktára

KOVÁCS és MEZEY

Kőbánya, kápolna-utca 13. sz.
a serfőzde közvetlen közelében.
Központi iroda és megrendelési cím csakis

Kovács és Mezey, Budapest
tea-, rum és cognac-nagykereskedők.

Szétküldésre csakis plombált ládák használatnak, melyek **palackhiányt** vagy **törést** teljesen kizárnak.
Árjegyzék kívánatra bérmentesen.
Legelősebb és legszolidabb palackser bevásárlási hely

Köszönetnyilvánítás.

Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és Gottschlig cég volt intézője iránt tanúsított jóindulatukért és kérem azzal új vállalatomban is részesíteni. Kiténő tisztelettel

Kovács István.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Kazinczy-utca 514. számú házban egy a szükséges gépekkel teljesen felszerelt

harisnya-kötődét

rendeztem be, hol is e szakba vágó mindennemű rendelményeket, ugyszintén elkoptatott harisnyák fejelését is elvállalok és pontosan, a legjutányosabb áron eszközölöm. Kész harisnyák mindennemű minőségben és nagyságban kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

őzv. Schön Izidorné.

Gyökeres Ripária-vessző eladás.

Méltóságos báró Vay Sándor ur meszesi szőlészetében tavaszi szállításra a következő szőlővesszők adatnak el:

4500 drb	I. osztályu Ripária ojtás alá válogatva ezer darabonként	45 forint
8500 drb	II. osztályu Ripária kiültetésre válogatva ezer darabonként	35 forint
6500 drb	III. osztályu Ripária kiültetésre válogatva ezer darabonként	15 forint
1300 drb	Furmint, gyökeres vessző az egész	15 forint
9000 drb	Furmint, sima vessző, kitűnő ojtóanyag 50 cm. hosszú dugvány ezer darabonként	7 forint
1500 drb	Olasz Rizling, gyökeres az egész	20 forint
9000 drb	Olasz Rizling sima, 50 cm. hosszú, dugványoknak megvágva ezer darabonként	8 forint

Megrendeléseket elfogad:

Kvaszinger Miklós urad. szőlőfelügyelő
Meszes major — u. p. O.-Liszka.

Bel- és külföldi ásványvizek raktára.

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege-, gyarmatáru- és magkereskedése

Sátoralja-Ujhelyben, Főpiac

ajánlja a n. é. földmivelő közönség figyelmébe

mindennemű

here-, fű-, takarmányrépa-, konyhakerti- és virág- magvakkal dúsan ellátott

RAKTÁRÁT.

Christoph Ferencz-féle padlózat-fényház egyedüli raktára.

Pipere-szappanok, Mosó- és mosdó-szivacsok

Kép-árúk raktára.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulbatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztított 20—24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nevék javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

S.-a.-Ujhelyben: csak Éllássy E., Budal Ákos és Kincossy P. urak gyógyszerárában.

Főraktár és főelárúsítás az osztr.-magyar monarchia részére: Maager Vilmos, Bécs, III/3., Heumarkt 3.

Lónyay Gábor

úr ő méltóságának deregnyői uradalmában két darab 1²/₄ éves borz-deres tiszta vérű algauai és egy darab 14 hónapos, eredeti Inthali tenyészbika eladó. Fölvilágosítással szolgál a tisztartói hivatal Deregnyőn.

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszagatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy egy frtert minden gyógyszerárában kapható. A Reparatorral a Rökus-kórházban 136 esetben tétetet kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatása és pompás ízű szer a Tokaji China vas-bor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedélyvel látatott el. Sok rossz utánzat létezik, miért is kérem, vételnél névalírásomat követelni. Kis üveg 1 frt 6⁰/₁₀₀ kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelt. 1 drb 50 kr., 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermekded arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárám kiválóbb speciálitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hírnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

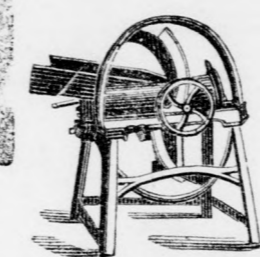
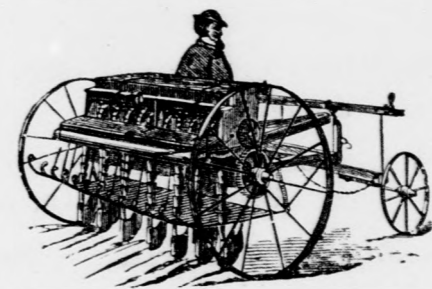
gyógyszerár a „Magyar Koronához“
BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.
Kapható Sátoralja-Ujhelyt: BUDAY ÁKOS gyógyszerárában.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 12. sz.

Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen szilárdan szerkesztett

könnyű sorvető és szórvető gépeket, ekéket és boronákat hengereket, lókapákat stb., továbbá Baker- és magtár-rostát, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelen-téken készletét birjuk.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőz. kazánokat, házi és egyéb szivattyukat olajsajtókat és olajmagpörközőket.

Elhasznált gépek különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását, kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét b kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

1—6

4—500 métermázsza

egészséges tölgymakkot jutányos áron elad a fűzér-radványi uradalmi erdőhivatal Fűzér, u. p. Abauj-Komlós.

2—3

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitűnő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

11—